

Lietuvių Žinios

Lithuanian News

Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr. ja... Weekly Publication Issued by The Lithuanian R. C. Literary Soc.

Meilė, kurią parodė didžiųjų lietuvių motinos

Šimtus verstų, kruvinomis kojomis. — I balas, juodosios gyvatės ieškoti. — Kudirkos motiną ir margučiai. — Kryžių parpuolusi, žemę bučiuodama meldėsi Vaižganto motina.

Pirkioji močiūtė, rankas susėmus, Meldžias, sūnelę, karan išrengus, Skausmo ir meilės balti šešėliai Slankioja tyliai pro pirkios langus.

— Nėra pasaulyje didesnės meilės, kaip motinos, — teisingai sakoma. Bet kaip Putinas pastebi — kur tik saulė, ten šešėliai, kur tik meilė, ten skausmai.

Kai Daukanto motina kelia vo sukruvintomis kojomis.

Kai mūsų didysis istorikas Simonas Daukantas dar mokinosi Žem. Kalvarijoje, pasklidęs gandas, kad tame mieste visi moksleiviai susirgo cholera.

Kaip Basanavičiaus motina gaudė gyvatę sūnui gydyti.

Garsusis mūsų tautos Žadintojas Jonas Basanavičius buvo mažas, kai jis sunkiai susirgo ir kai kaimo "gydytojos" nutarė, kad jo gyvasi tegali išgelbėti tik ypatingi vaistai.

Lengvai mes galime suprasti, kad tokia karšta motinos širdis galėjo įkvėpti taip galingą tėvų žemės meilę Basanavičiui

Vincas Kudirka apie savo motinėle.

Lietuvos himno autorius ir atgimimo Varpo skambintojas, rašytojas V. Kudirka, taip apie savo motiną atsiliepė savo "Tėvynės Varpuose":

Mano motina davė man, ką apskritai motina lietuvi gali duoti savo vaikams, dar gi daugiau nes pati daugiau turėjo. Labai gražiai dainavo, labai, puikiai margino margučius, labai dailiai sekė pasakas ir prie tų dailių dalykų mane pritraukė.

Tumo-Vaižganto motina, lietuviškos žemės mylėtoja.

Barbora Baltuškaitė, Vaižganto motina, kuri pasauliui buvo davusi dešimtį vaikų, iš kurių penkis greit pridengė lietuviškoji žemė.

Meldėsi taip karštai, kaip karštai šeiminkavo ir namus valdė: daug, dažnai balsu verkdama, be galo nusilenkdama Apvaizdai. Vakarausis dėkodama. Jai už visa gera per dieną pritirta, puldavo žemėn kryžium, ją kaip gyvą, apkabindama, ją kaštai bučiuodama, visus žodžius tiesiog žemei sakys.

dama. — Juoda žeme, Šventa Žeme! Aš tave nužemin-tai bučiuoju: tu mane nešioji, tu mane peni, tu mane linksmini... — buvo pradžia kiekvienos jos vakari-nės maldos. Visur matyda-ma kuo aiškiausią Dievo Apvaizdos išikišimą, pačia Dievo ranką, prigimties gai-valus laikė Dievybės dalimi. Apie žemę neleido nė pikto žodžio išsitariti... Ugnies neleido kitokiu vandeniu lieti, kaip tik tyru, iš paties šulinio atneštu... Jo motutė, pasak paties Vaižganto, buvo gyva ner-vų pynė, virpanti styga, šne-kutis ligi bekrasčio atviru-mo, perregimas kristolas ne-be gudrybės. Visuomet grei-ta, skubanti. Mažo ūgio, juodbruvė, karšto tempera-mento. Ir daug gerų jos bū-do savybių paveldėjo jos garsusis sūnus-Vaižgantas.

Kaip Biliūną motinėle myluodavo.

Ir mūsų liūdnas rašytojas, džiovos nukamuotasai Jonas Biliūnas, savo raštuo-se įpina prisiminimus apie savo motiną. Vaizdelyje "Kūdikybės sapnai" mažam Jonukui motina pasakoja: — Tu gimei pavasarį prieš pačias Velykas. Silpnutis toks buvai, tarėm, kad negyvensi, ir tą pačią dieną tave vežė krikštytų. Ir paskui ilgai dar buvai nesveikas: už metų pradėjo keltis ant kaklo ir rankų votys, maniau, kad tikrai mirsi, ir marškinėlius baltus jau bu-vau pasiavusi... Ji pasako, kad numiręs ji-sai būtų nuėjęs pas Dievą ir ten visada būtų vilkėjęs baltais marškinėliais. Vaikui lyg gaila, kad taip neat-sitiko... — Tai kodėl, mama, aš nenumiriau? — klausia jis — Gerai, vaikel, kad ne-numirei. Ar gi nebūtų gailu buvę manęs palikti? — sako jausmingu balsu motina. Spaudžia prie krutinės ir bu-čiuoja galvą. Paskui rupe-singai apžiūri mano kaktą-galvą ir veidą, ar nėra tenai kokio skaudulio ar žaizdos, ar nenusikūliau kur balak-snydamas, atsega ir atraito mano marškinių rankoves: iš-abiejų rankos pusių aiškiai žymu nuo buvusios vočių į-dubusios užgijusios žaizdos. Ir čia net nedidelis kaule-lis iškrito, kai trūko votis, — kalba motina, čiupinė-dama atsikišusį ir skaudan-tį guburėlį... — Nebus iš tavęs artojaus, — tęsia ji gailėstaudama to-liau: — būsi ubagėlis ir duo-nos negalėsi užsidirbti, ir skriaus tave, kaip mažesni, visi... Keturioliką metų turėjo Biliūnas, kai mirė jo motu-tė. Neilgai ir jis gyveno, tik 28 metus, bet iki paskutinio suplakimo buvo taip jautri-jo iš motinos paveldėtoji šir-dis, kurios liūdnas godas jis taip gražiai surašė.

Lietuvių liaudies prietelė.

Jei garsioji Lietuvos au-klėtoja ir rašytoja Marija Pečkauskaitė, slapyvardė Šatrijos Ragana, mokėjo tiek daug pasiaukoti ken-čiančiai lietuviškai liau-džiai, tai čia, be abejo, didėi-lis jos motutės nuopelnas.

Šventoji Šeima Idealingas ir Tobulas Pavyzdys Mūsų Dienų Šeimoms

Isigalint neo-pagonizmui ir siaučiant ateistinės ideolo-gijos antplūdžiams, padan-gės niaukiasi ir juodi debe-siai apgaubia mūsų dienų šeimas. Kūriasi pavojinga atmosfera, atrodo niūru, net bangu. Todėl, krikščionių šeimoms praverėtų susi-turėti, ir jos turėtų sustma-tyti, žvelgiant apie 2.000 metų atgal į Šventąją Šei-mą gyvenančią Nazarete. Šventosios Šeimos namų židiny yra idealingas ir to-bulas pavyzdys visiems krik-ščioniškiems namams, ir yra idealizuojamas šeimyninio gyvenimo tobulybė. Štai, Šv. Juozapas, namų ir šeimos galva, atitinkamas kilnūs pavyzdys visiems vy-rams ir tėvams. Žinomas kaip teisusis vyras, jis buvo kilnūs pavyzdys dėl tvirto būdo, atsidavimo pareigoms ir besirūpinimo uždariauti pragyvenimui tiems, kurie nuo jo priklausė. Skaisčiausioji ir Nekal-čiausioji Marija, Dieviškojo Kūdikio Motina, tobulas pa-vyzdys visoms motinoms, šei-myninkavo paprastuose jos siela Dievas įturtino iš beri-bės Savo meilės. Pagaliau, Kristus Kūdikis, tobulas sūniškos meilės ir klunybės pavyzdys, apvai-nikuoja Šventąją Šeimą. Jė-zus Kristus, gimdamas toje vietoje šeimoje, ir paskui gyvendamas tuose vienuose nameliuose, Nazarete, tuo Rašytojos motina, tėvų pa-varde-Stanislava Šniukštai-tė, jaunatvėje svajojo istoti į gailėstingų seserų vienuo-lyną ir atsiduoti tik arti-mo meilės darbams, bet aplinkybės ją privertė kitaip apsispręsti. Sukūrusi šeimą rašytojos motina daug tu-rėjo progų gera daryti. Apie ją knygoje "Gyvenimo Me-nininkė" skaitome: — Religija ji vertino kaip gyvenimo saulę, ir visokius kentėjimus bei vargus pa-keldavo su tikrai krikščio-niška dvasia. Tai buvo kan-trybės ir savęs išsižadėjimo moteris, visados, visiškai sutikusi su Dievo valia... Trokštė troško dirbti ir au-kotis rusų pavergtai ir nu-vargintai tėvynei. St. Peč-kauskienė buvo tvirtai įsi-tikinusi, kad žmogus tuo-met tegali būti tikrai nau-dingas tėvynei, kai yra su-brendęs savo tautos kultū-roje. Svetimų kultūrų tur-tai, renkami jo iš visur, turi lyg grūdai, kristi į savą žemę. "Dėl to stengiuosi, — rašė Mar. Pečka uskaitės motina, — kad mano vaikai kuo daugiausia girdėtų, mo-kėtų, dainuotų mūsų žemai-tiškų dainų, girdėtų pasa-kykų padavimų." Motinų dienos proga pa-garbiai lenkiame galvas prieš tas lietuves motinas, kurios davė mums didžiūs Lietuvos žmones ir rei-škiamie pagarbą toms Ameri-kos lietuviškos motinoms, ku-rios sekdamos aukščiauo nu-pasakotus pavyzdžius sa-vuosius vaikus, išmoko my-lėti ne tik gimtą šalį — Ame-riką, bet ir tėvų žemę — Lietuvą.

pačių pašventė šeimą ir mus. Tokia tai charakteristika kuri sukūria maloningą Nazareto namų paprastumą, duoda įkvėpiančio žavesio kas visa sudaro idealingą tobulą šeimos ir namų pavyzdį. Šeimos, ypatingai krikščionių šeimos, kurios namų židinį kūrė idealingai ir tobulu Šventosios Šeimos pavyzdžiu, nieko neturi jotis dėl moderninių pa-vyžių, grėsiančių sugriauti šeimą ir namus. Nes tokių šeimų namų židiny kaip ir to-tovė, ir statytas nesugriūn-namais tikėjimo ir dorovės pamatais. Kun. A. Tamoliūnas

PADĖKA

Pasakyti ačiū yra lengva, bet žodžiais apibūdinti išreikšti dėkingumą, kurį yra širdies jausmas, yra vis negalima. Tačiau, dėkui ga širdis yra neužuomari-randa sau būdą parodyti kuo ji gaivina. Ji atsikreipia į Tą, Kurs sutvėrė ir mū-džia Jį suteikti palaimą geradariams. Taigi ir Pranciškaus Sesele, juo veizdos Kalmelyje, kasdien siunčia dėkingumo laiškus širdžių įkvėpėjui už šį Rėmėjus, kurių darbu neša joms ir jų įstaigų paramą, kuri šiame pasaulyje yra taip esmingai reikalinga. Tokiais parengimais, sekmdienio, gegužės 14 d. Kortų Baliaus parengiamas Jūs Brangūs Rėmėjai, traukiate duosnias šeimoms prie vieningo ir gražaus darbo, prie darbo, kurs artimam vieną prie kito ir auklėja artimo meilę, kurios širdis dien pasaulyje yra perauganti, ir kurs netikėtai gražų ir naudingą pavyzdį bet paakstinamą lietuvių ugdytojoms Seselems. Kaslink aukščiauo mintos "Card Party", įvykis Lietuvos Pilietybių tainėje, South Side, pasakyti, kad dalyviai buvo parinktinė. Jonai žiavo pati Pittsburgho tona, ir savo ramiu, mąstysiu apsiėjimu buvo kitiems rengimams pačiu paviršiu. Nors visi smagiai žeminosi, triukšmavimo, dažnai žemina lietuvių laikymas tikrai buvo tinas. Taigi, šis parengiamas buvo visais atžvilgiais puomingas. Už tą, dėkui klausau Vienuolyno Rėmėjų Ratelui kaip parengiamas padėjėjoms, ir neikišam mažiau patiemis parengiamas dalyviams, bekurių parengiamas būtų buvęs parengiamas džiaus. Tai vaisius vieno darbo ir rėmėjų ir Gerbiamų Klebonų tauts paraginimo. Pranešus šio parengiamas pusekas Seselems, joms nuddiugo ir tarė, "Ačiū, delis ačiū, Rėmėjams, jėjoms, Dalyviams ir biamiams Klebonams prisidėjimą. Ačiū! Ačiū!" — Šv. Pranciškaus Sesele.

INVAZIJA EUROPON

Po galutinio Tunisijos užėmimo visi atsakingieji sąjungininkų armijų vadai prašneko apie invaziją Europon. Bet tikrai niekas nežino, kur ir kada toji invazija prasidės.

Ta nežinia labai vargina vokiečius, kurie yra priversti išsklaidyti savo pajėgas po visą platų Europos žemyną.

Vokiečiai yra pasižymėję speciai vykdyti koncentruotas karo operacijas nedideliuose plotuose. Kaip parodė dabartinio karo praktika, vokiečiai pameta galvą, kada jiems prisieina kariauti didelėse žemės platybėse.

Šiuo tarpu taip susidėstė aplinkybės, kad vokiečių karo strategijos atžvilgiu, yra pati blogiausia padėtis. Sąjungininkai turėtų tą padėtį išnaudoti ir nei kiek nebedeisdami pulti vokiečius Europoje.

Po Tunisijos katastrofos vokiečiai yra lygiai tokioje pat padėtyje, kaip anglai buvo 1940 metais, po Dunkirko nelaimės. Šiandien naciai negali sau dovanoti, kodėl jie 1940 m. nedarė invazijos Anglijon. Lygiai dabar sąjungininkai gali labai daug pralošti delsdami su invazija Europon.

Per ilgesnį laiką vokiečių žvalgyba vistiek dasiprotes kur sąjungininkai taikys savo vyriausius smugius ir tose vietose "ašis" geriau pasiruoš atremti invaziją.

Kita labai svarbi priežastis, kodėl su invazija reikėtų skubėti, yra Rusijos frontas. Rusai šiandien tebelaiiko sukautę rytų fronte kelis milijonus vokiečių kareivių, ko negalima su visu tikrumu pasakyti, kad kita meta, šiuo pat laiku, taip bus. Vokiečiai pamatę, kad jiems sunku vesti kovas dviejuose frontuose, gali pasiulyti Rusijai tokias taikos sąlygas, kad bolševikai matys naudingiau daryti separatinę taiką, negu kariauti. Visai kita padėtis susidarys, kada sąjungininkų armijos atsідurs Vokietijos teritorijoje.

Tada vokiečiai nebeturės progos gundyti Rusiją daryti separatinę taiką, nes tuo atveju rusų susitaikymas būtų ženklu didelės išdavystės, kurios sąjungininkai negalėtų rusams atleisti.

Šiandien visi daviniai kalba už tai, kad Europos invazija turėtų kuogreičiausiai prasidėti.

LIETUVIAI BUDĖKIME

Mūsų gimtosios šalies Lietuvos Nepriklausomybei tebegresia dideli pavojai. Nesenai Stalinas savo kalboje pakartotinai pabrėžė niekam neužleisias Lietuvos.

Žinant rusu imperialistinius siekimus ir jų kietą ne-nuolaidumą tenka mums labai stropiai budėti, kad mūsų senosios tėvynės interesai nebūtų panaudoti Stalino apetitams patenkinti. Prez. Roosevelt' specialiu pasiuntiniu į Rusiją vyksta ponas J. Davis, kuris viešai yra išreiškęs nuomonę, jog Pabaltijį reikėtų paaukoti Rusijos "nuraminimui."

Šiuo tarpu lietuvių visuomenė Amerikoje turėtų vėl kiek stipriau šuktelti, kad tokie ponai, kaip J. Davis nebandytų prekiauti tautų laisve.

Mes pasitikime prez. Rooseveltu ir jo administracija, kad ji lietuvių tautai skriaudos nepadarys, bet į Amerikos viešąją opinią mes visgi turėtumėm daugiau įtakos daryti, negu iki šiol darėme.

Nepaslaaptis, kad Amerikos viešoji opinią yra sistematiškai nuodijama kiek tai liečia Pabaltijo tautas, rūsų melagingos propagandos, kuriai atremti mes permažai daruojamės.

Tokioje demokratinėje šalyje, kaip Amerika, kad ir geriausių norų valdžia, turi kartais nusilenkt viešosios opinijos spaudimui.

Taigi mūsų lietuvių pareiga yra savo keliu veikti Amerikos viešąją nuomonę ir neleisti jai pakrypti Lietu-vai nenaudingon pozicijon.

Šiuo tarpų kiek didesnį įspudį į Amerikos visuome-nę galėtų padaryti gerai organizuotas visos Amerikos lietuvių kongresas.

Jokie sunkumai neturėtų sulaikyti mūsų nuo tokio kongreso sušaukimo.

Lietuvių visuomenė turėtų reikalauti, kad Ameri-kos Lietuvių Taryba tučiuojau paskirtų kongreso vietą ir laiką ir atsišauktų į draugijas dėl paskirimo delega-tų. Drąsiai galime tvirtinti, kad neatsiras nei vienos ko-lonijos kuri nenusiųstų atstovų į tokį kongresą.

Belieka tik šuktelti "Amerikos Lietuvių Taryba pa-sijudink."

Tobulas
noms

ė šeima ir

harakteristi
naloninga
paprastuma
ancio žaves
ro idealinga
ir namų p

patingai kri
s, kurios s
čia idealin
ntosios šeim
eko neturi b
lerninių pav
sugrauti k
Nes tokių k
inys kaip tr
tas nesugra
mo ir doros

A. Tamoliūn

ĖKA

šiu yra leng
apčiotam
ingumą, k
usmas, yra
Tačiau, dėl
neužuomari
būdą parod
i. Ji atsikre
sutvėrė ir m
kti palaima
Taigi ir
Seselės, ju
relyje, kas
ngumo ma
ėpėjui už s
urių darb
ju įstaiga
šiamė pas
esmingai re

rengimais, b

gegužės 1

is parengi

is Rėmėjai,

uosnias sė

ir gražaus

to, kurs ar

to ir aukš

?, kurios

je yra per

s netik d

audinga p

aimą lietu

Seselėms,

aukščiau

Party", ir

šio Pilič

ad dalyvi

tinė. Jon

ittsburgh

u ramiu, m

avo kitiems

pačių pavy

smagiai

kšmavimo,

na lietuvi

ivo. Tvar

krai buvo

šis pareng

tvilgias p

ž tą, dėk

uolyno P

o rengėj

ir neikid

iems pare

bekurių p

į buvęs

Naujas Lietuvis Advokatas Pittsburghe

STANLEY M. SIMON (SIMONAVIČIUS) JR.

Pereitą pirmadienį, gegužės 10 d., išlaikė advokato egzaminus, visiems Pittsburghe lietuviams gerai žinomo uolaus veikėjo ir biznieraus Stanley Simonavičiaus sūnus, taipgi Stanley M. Simonavičius (Simon). Naujasis advokatas 1932 m. yra bagęs Šv. Kazimiero parapijos pradinę mokyklą ir iki 1936 metų mokėsi South High School. Nuo 1936-40 lankė University of Pittsburgh, o nuo 1940-43 metų, prie to paties universiteto, Law School, kurią šimet sėkmingai baigė ir dabar gavo advokato teises.

Sveikindami naują ir dabar vienintelį Pittsburghe lietuvių advokatą, linkime jam sėkmingo darbo savo profesijoje ir visuomet draugiško kooperavimo su lietuvių visuomene. Garbė advokato tėveliams Mr. ir Mrs. S. Simonavičiams, kad jie suprato duoti savo sūnui aukštąjį mokslą, kuris jam atidarys kelius į šviesesnį ir prakilnesnį ateities gyvenimą, o mūsų tautai suteiks daugiau prestižo kitų tautų akyse.

Triumfaliskas Spaudos Balius Pittsburghe

Pereitą sekmadienį, "Lietuvių Žinios" surengė tikrai saunų spaudos balių. Programoje dalyvavo tris chorai: Šv. Vincento parapijos vyrų choras, vadovybėje muziko A. Sadausko, Maironio choras vadovybėje muziko K. Bazio ir Clevelando Katalikų moterų choras, vadovybėje A. Miliauskaitės. Visi chorai gražiai išpildė savo programas padainuodami po keletą dainelių. Daug simpatijų susilaukė Moterų choras iš Clevelando, nes publika įvertino choriščių pasišventimą atvažiuoti tolią ilgą kelionę ir sugaišti porą dienų.

Ateitininkų baletu grupė ir dainininkai buvo visų dėmesio centru. Jų dainos ir šokiai taip patiko publikai, kad kaikiuriuos numerius buvo priversti pakartoti. Dėkinga publika, už išpildymą tikrai gražios programos, savo iniciatyva sumetė netoli \$100.00 ateitininkų kelionės lėšų padengimui.

Gražiai ir įspudingai dainavo vietiniai solistai Mr. ir Mrs. Chinikai ir Clevelandietės solistės A. Miliauskaitė ir Stella Vaisėtaitė — Benimo. Per Atskirai minėtina gabi solistė-dainininkė Adėlė Druktenytė iš Chicagos, kuri savo gražiu ir išslavintu balseliu tikrai klasiškai padainavo keletą dainų ir ariklonams.

Nors programa užsitęsė apie 2½ valandos, bet visa gausinga publika (daugiau 500 žmonių) su dideliu dė-

Homestead, Pa.

Ačiū Gerb. Klebonui tai ir senam Dėdei teko gerėtis "Lietuvių Žinių" koncertu. Klebonas važiuodamas ir Dėdę pavėžino. Koncertas Dėdę taip sujaudino, kad ir šiandien dar negali atsipeikėti. Tos lietuviškos dainelės, tie tikrai meniški lietuviški šokiai perkėlė mintimis į Lietuvą. Prisiminė, kaip Dėdė jaunas būdamas taip tenai linksminosi, o šiandien kaip ten žmonės vargingai gyvena ir neša sunkų vokiečių jungą... Ant kiek teko nugirsti, tai koncerte buvę virš 500 žmonių, nes ruiminga Piličių svetainė buvo pilnutėlė apačioje ir ant galėrijos užsikimšusi. Tai labai malonu pastebėti, nes daugiau paramos bus "Lietuvių Žinioms."

DĖDĖ.

Pereitą sekmadienį mūsų sodaliečių ir seserų surengtas motinos dienos paminėjimas labai gražiai praėjo. Per Šv. Mišias, kurias aukavo už savo motinas sodalietės priėmė Šv. Komuniją, o klebonas pasakė labai gražų pamokslą. Mūsų klebonas visuomet gražių minčių paduoda pamoksluose. Sekmadienio vakare labai daug Homesteadiečių dalyvavo "Lietuvių Žinių" baliuje — koncerte. Teko girdėt, kad visi baliaus dalyviai patenkinti įspudingą programą.

Žmonės kalba, jei jau "Lietuvių Žinios" sugebėjo surengti toki sėkmingą koncertą, tai mokės surengti ir gražų pikniką kuris įvyks birželio 20 d., Adomo Sode. Visi rengiasi taupyti gasolino kuponus, kad galėtų nuvykti ir į pikniką. Dar primenu, kad gegužės 23 d. mūsų sodalietės rengia šaunia vakarienę, kurioje kviečia dalyvauti visus apylinkės lietuvius.

Kraus

V. J. KRAUZLIS, Sav. JEWELER

Expert Watch Repairing SILVERWARE — CLOCKS

"IT PAYS TO COMPARE OUR PRICES." THE FINEST QUALITY OF MERCHANDISE OBTAINABLE EVERGLADE 4850

1816 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

sų plačiausių Pittsburghe apylinkių.

Tai buvo tikrai džiaugsmo šventė dėl visų apylinkės lietuvių ir gražiausiais įrodymas, koks svarbus kultūros ir pažangos veiksnys kolonijoje yra lietuviškas laikraštis. Linkėtina, kad "Lietuvių Žinios" ir toliau liktų tuo kultūros darbo inspiratoriumi ir organizatoriumi. Pittsburghe ir Clevelando kolonijų lietuviams.

Dalyvaukime Pirmosios Lietuvių Parapijos Pittsburghe Aukšinio Jubilėjaus Iškimėse

Gegužės-May 23 d. pirmoji lietuvių R. Kat. Šv. Kazimiero parapija, Pittsburghe švenčia savo aukšinio Jubiliejų. Iškilmes atvyksta J. E. Pittsburghe Vyskupas ir kitų svečių. Butų gražu, kad tą dieną Pittsburghe lietuviai skaitlingai lankytųsi visose Jubilėjaus iškimėse. 11:00 val. bažnyčioje bus teikiamas Sutvirtinimo Sakramentas ir atlaikytos iškilmingos Šv. Mišios. 1:00 val. po piet, Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje, rengiamas Jubiliejinis bankietas, kuriame turėtų jausti sau už garbę dalyvauti kiekvienas mūsų parapijos parapijonas ir kiekvienas Pittsburghe lietuvis. Jeigu mes kartais nepasi-

gailime laiką ir lėšų, kad dalyvauti kokiose nors mažai reikšmingose iškimėse, tai tokiose retose iškimėse, kurios įvyksta tik vieną kartą žmogaus gyvenime, turėtumėm skaitlingai dalyvauti. Visi kurie norės dalyvauti bankiete, turi nusipirkti tikietą ir užsirezervuoti sau vietą prie stalo nevēliau kaip ateinantį sekmadienį — gegužės 16 d. Po gegužės 16-tos dienos nieks negalės jau įsigyti bankieto tikieto, nes valgių gamintojai priima orderį dėl Jubiliejinio bankieto tik iki tai dienai. Jubiliejinio bankieto rengėjai tikisi, kad mūsų parapijonų tarpe nesiras žmogaus, kuris nenorėtų dalyvauti tame istoriškame ir nepaprastame bankiete.

Pittsburgh Apylinkės Kareivių Garbės Sąrašas

P. F. C. Albert J. Gutauskas, gimęs spalio 19, 1917 metais Pittsburghe. Lankė Soho ir Fifth Avenue High mokyklas. Namuose būdamas dirbo Jones and Laughlin Steel Corp., Pittsburghe. Į kariuomenę išėjo vasario 10, 1942. Tarnauja medikalinėje dalyje. Dabar randasi, kur nors Afrikos fronte. Dabartinis jo adresas yra: P. F. C. Albert J. Gutauskas, Co. B. 261st Med. Bn., 1st Eng. Amph, Brig. A. P. O. 772 Postmaster, New York.

Alberto tėvai yra mire. Sesuo Mrs. Berta Norkus gyvena 120 Moultrie St., Pittsburgh, Pa. i

Pvt. Charles Thomas Adomaitis gimęs spalio mėnesy, 1919 metais Wilson, Pa. Be pradinės mokyklos baigė Fifth Avenue High School. Namuose būdamas dirbo prie kontraktoriaus. Į kariuomenę išėjo bal. 13, 1943 metais. Dabar randasi Arkansas valstybėje. Pvt. Charles sesuo Theo tarnauja kariuomenėje už slaugę, kitos seserys ir motina gyvena 126 Kirkpatrick St., Pittsburgh, Pa.

Donora, Pa.

Gegužės 7, 8 ir 9 dd. pas mus įvyko 40 valandų atleidai. Senai taip gražiai bebuvę švenčiama 40-kė. Altoriai paties klebono rankomis išpušti tikrai žerėjo meniškai suderintomis gyvomis gėlėmis, kurių spalvos atsimušiosios elektros šviesoje atrodė lig saulėjejoje Kalifornijoje. Per visas tris dienas žmonės uoliai lankėsi į pamaldas rytais ir vakarais ir prie Šv. Sakramentų skaitlingai ėjo. Per visas tris dienas buvo nemažai svečių kunigų klebonui į pagelbą, o ant užbaigos net dešimts. Ant užbaigos kun. Dr. K. Širvaitis iš Clevelando pasakė labai gražų ir jausmingą pamokslą apie Dievo Meilę, prieš įstojimą į kariuomenę gi kun. J. Angelaitis taipgi

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
STANLEY'S QUALITY MARKET
STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.
Pirmos rušies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur
Tel. HEmlock 1328
2100 CARSON ST., S. S. PITTSBURGH, PA.

C. K. PIKIELIS.

Nelaukite -

Rytoj Gali Buti Pervėlu! Jei norite apdrausti nuo Ugnies

NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS, AR KĄ KITA

Telefonuokite STerling 3298 arba HEmlock 3121 Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

Štai kurie apsidraudė pereitą savaitę per Mr. C. K. Pikielį:

- Mr. JOHN DARGES,
- Mr. A. J. MARČULAITIS,
- Mr. FLORANCE RADGES.

629 — 54th St., Phone ST. 3298

A. J. HASER - FUNERAL HOME

Dėmesio Ilgamečiam Graborystės Bizniui Rūpestingas ir mandagus patarnavimas 512 Chartiers Avenue, MCKEES ROCKS, PA.

iš Clevelando, Nuol. Pag. pama sakyti, kad pakol mes tu rėsimė tokį darbštų kleboną, kaip kad yra kun. V. Sadauskas, tai dar daug metų gyvuos ir dar didelę pažangą padarys. Uolius katalikus tai ir Dievas laimina.

J. iš Donoros

Pirkite Karo Bonus

Visi Reikalaukite
DUQUESNE PILSENER
"Tai geriausias alus šiame mieste!"
100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS FIFTH AVENUE CAFE

Savininkas John Jeznis
Skanus gėrimai ir šviežus valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.
FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN, Tel. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

A. L. WENSLOVAS Lietuvis Graborius

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEmlock 0203
2128 CARSON ST., PITTSBURGH, PA.

Ignatius W. Cox, S. J.

Popežiaus Pijaus Dvyliktojo Taikos Pasiūlymai

Vertė Kun. A. Tamoliūnas

Jeį apleisime Popežių, mes apleisime Bažnyčią. — Jei apleisime Bažnyčią, mes apleisime Dievą, gi žmonija atitolus nuo Dievo yra žmonija prakeikta. — Taigi, mes kalusykime Popežiaus Pijaus Dvyliktojo balso.

Tie penki principai teisingai ir tvirtariai taikai sutinka su Popežiaus Benedikto XV-tojo taikos pasiūlymais, kurie pirmoje pasaulinio karo metu, rugpjūčio 1 dieną, 1917 metais, buvo patiekti visoms kariuomenėms valstybėms. Tarp kitų, mūsų pačių valdžia atmetė tuos taikos pasiūlymus. Tačiau, jei jie būtų buvę visų valstybių priimti, arba panaudoti darant Versalės Taikos Sutartį, tuomet visoje galimybėje šiandien nebūtų karo. Gi tokie principai turi būti priimti ir suaudoti, jei žmonija nori pasmerkti ginkluotą jėgą, kuriant teisybės ir meilės viešpatavimą.

Tuos taikos principus Popežius Pijus XII pasiūlė Kalėdose, 1939 metais. Laidas ėjo sau, gi istorija žymėjo daugelio tautų žlugimą ir naujus pavydulus kentėjimo ir rksausmo visiems žmonėms. Atėjo kiti Kalėdų metai, ir Kūčiose, 1940 metais, krikščionybės Tėvas vėl prakalbėjo į susirinkusius Kardinalus. Jis pakartojo tuos pačius principus, kuriuos pirm metų skelbė kaip esminius tikrajam taikai. Jis pareiškė, kad tie principai neprarado savo intrinškos tiesos ir glaudumo realybei, taip pat nepalaidojo moralinės obligacijos galybės. Jis kreipė dėmesį į įsiskarščių kariuomenių faktinį pareiškimus kas link karo objektyvų ir galutinio pasitarimo. Jis pažymėjo kaip ir universalinę opinią, kuri tuo metu reikišė, kad po karo naujoji santvarka kils Europoje; prieškarinė Europa ir politinė struktūra bus pamaityta tuo būdu, kad įsikurtų naujoji ėra. Jis ryškino, kad Bažnyčia negali favorizuoti nė vienai, nė kiti iš tų besiskyrusių sistemų naujai pasaulio tvarkai.

Tos sistemos yra kūrinytų, kurie savo laiku sukūrė jas ir joms atsidavė. "Gi universalinės vertybės orbitė, Dieviškasai Įstatymas, kurio autoritetas uždėda pareigas ne vien individams bet ir tautoms, yra plati dirva ir veikimo laisvė įvairiausioms politinėms opinioms formoms." Tačiau, kaip tikėjimo principų ir dorovės saugotoja bei globėja, svarbiausias Bažnyčios rūpestis yra perleisti žmonėms krikščioniškojo gyvenimo vertybę kad jie būtų sujungti krikščioniškoje brolybėje, ir laikytųsi tų krikščioniškųjų etiškų religinių žadinių kuriomis žmonija galėtų sukurti draugovę su dvasine didenybe ir galinčia duoti tikrąją naudą. Tai buvo ėia, kad Šventasis Tėvas prie savo penkių taikos principų dar pridėjo penkius visų pirmą reikalingiausių taikai taikai, bei kurių, jis pareiškė, nėra galima naujoji pasaulio santvarka. Tie vi-

su pirmą reikalingiausi taikai ir patį šių dienų pasaulio nelaimių daigmenį.

Pirmasai visų pirmą reikalingiausias naujai pasaulio santvarkai yra "trijumfas viršum neapykantos, kuri šiandien yra pasidalinimo priežastimi tauso; taigi reikia atimesti tas sistemas ir tas pratybas, iš kurių neapykanta be paliovos ėiulpia vis dadedamą maistą."

Antrasai visų pirmą reikalingiausias, tai "trijumfas viršum nepasitikėjimo, kuris kaip prispausta sunkenybė slėgia internacionalinį įstatymą ir daro negalimu realizuoti bent kurią tikrąją sutartį."

Trečiasai visų pirmą reikalingiausias yra atimesti utilitarianizmą ir jėgą kaip teisės pagrindą; tai "trijumfas viršum sloginančio principo, kad nauda (utilitarianizmas) yra įstatymo ir teisės pagrindas, ir kad jėga sudaro teisę, kurs principas visiems internacionaliams santykiams sudaro kėblią žlugimo išeiti."

Ketvirtasai visų pirmą reikalingiausias, tai "trijumfas viršum tų kovos gėmalų, kurie sudaro veidmainingus "kirtumus pasaulio ekonomijos srity; taigi progresyvė akcija subalansuota taikomais laipsniais artėtu prie patvarkymų, kurie kiekvienai valstybei duotų reikalingas priemones apdrausti tinkamą gyvenimo standartą kiekvienam savo piliečių luomui."

Penktasai ir paskutinis visų pirmą reikalingiausias, tai "trijumfas viršum dvasios šaltojo egoizmo, kuris savo jėga be jokios baimės lengvai gali pažeisti ne vien valstybių garbę ir suverenumą, bet ir piliečių teisėtą, pilną ir drausmią laisvę. Tai turi būti prašalinta tikruoju juridiniu ir ekonominiu solidarumu, fraternaliu bendrabarbiavimu laikantis dieviškojo įstatymo įsakymų tarp tautų, kurioms užtikrinta jų autonomija ir nepriklausomybė."

RUSAI ĮSIVERŽĖ Į NOVOROSIJSKO TVIRTŲ, TVIRTINA JŲ ŠTABAS

MASKVA, Rusija, geg. 10 d. — Raudonoji armija jau įsiveržė į tvirtovių rajoną Novorosijsko fronte, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Visame Kubanės fronte ėina labai smarkios aviacijos kovos. Rusams pavyko sunaikinti 930 vokiečių lėktuvų, tuo tarpu jie prarado tiktaį 235 savuosius.

Sovietų lakunai bombardavo Brianską, Poltavą, Bielgorodą, Uspenską ir kitus nacių pagrobtus miestus.

Spausdinto Žodžio Įtaka

GALINGOJI GERO IR BLOGO AGENTŪRA

Sakoma, kad mūsų amžiuje skaito visi. To sakymo tiesa reiškiasi tame, kad galinngoji spauda nenustojant skleidžia spausdintą žodį, ir nesuskaičiuojamas laikraščiais ir leidiniais užlieja pasaulį. Leidėjų statistika nurodo, kad vien tik Jungtinėse Valstybėse Amerikoje daugiau kaip penkias dešimt milijonų laikraščių spausdinama bei išleidžiama kiekviena dieną, neskaitytant perijodinių leidinių, pamfleto ir knygų. Didesnis šeimų skaičius kiekviename mieste, kiekvienoje valstybėje ar krašte skaito bent vieną dienraštį, viena savaitraštį ar kitą mėnraštį, skaito ir knygas, gaunamas iš įvairių versmų. Tų faktų šviesoje, argi neapgailestautina, kad tik trečiadalis iš katalikų, gyvenančių Amerikoje, prenumeruoja bei palaiko katalikišką laikraštį arba mėnraštį.

Gerosios spaudos skaitymas yra galinga pagalba žmonių inteligencijos bei intelektualinės sąmonės kėlimui ir doroviškam auklėjimui. O blogosios spaudos skaitymas kaip tik priešingai veikia į žmones ir juose kūrta pikto įtaką, kuri ryžtasi sugriauti tikėjimą ir pavergti žmogų, darant jį panašų į gyvulį. Tikrovėje, labai sunku yra nurodyti, kokią didingą galybę turi spausdintas žodis. Kaip spauda, negalima rasti galingesnės agentūros dėl gero arba pikto. Spaudos įtaka visur dideja, plinta. Didžiojoje, ji galingai veikia draugijoje ir visuomenėje. Ji įeina į šeimos židinį. Be to, ji niekada nesnaudžia. Ką apaštalas Jokūbas kalbėjo apie burną, kad "iš tos pačios burnos ėina palaiminimas ir prakeikimas" (Jok. III, 10), tą patį galime teisingai taikinti ir spaudai. Kaip perkūno žaibas, spauda šiandien apninka visas vietas. Spausdinto žodžio įtaka ėina į šeimų židinį, nušviečia arba temdo gyvenimą, palieka mirtinus nuodų arba gydantį balsamą. Kai spausdintame žodyje glūdi tiesa ir teisybė, tuomet spauda tampa brangi tarnaitė bažnyčiai. Kai spausdintas žodis yra persunktas neteisybės, neapykantos ir nedorovės dvasia, tuomet spauda tampa baisios pavojus draugovei ir atkakliausias priešas tikėjimui.

Katalikų spaudos pasiuntinybė Garbingos atminties Popežius Pijus XI vasario mėnesį skyrė ir paskelbė, kaip Katalikų Spaudos mėnesį. Vasario mėnuo yra ypatingai aukuotas spausdinto žodžio apaštalavimui, kad dėšius pastangų katalikus pažadinti bei išjudinti ne vien kad jie suprastų reikalą ir žinotų pareigą skaityti katalikiškąją literatūrą, bet taippat kad remtų ir palaikytų katalikiškąją spaudą, ir kad tuomi ji taptų naujdingesnė ir išganingesnė agentūra katalikų žmonių tikėjimo tvirtam išlaikymui ir tvėrimui. Katalikų spaudos pasiuntinybė yra sėti tikėjimo sėklą ten kur nėra pasėta, tvirtinti tikėjimą kur dar yra silpnas, gaivinti tikėjimą kur yra užmiręs, dauginti tikėjimą kur yra maža, kad išduotų našų vaisių. Katalikų spaudos tikslas yra sielos, jų išganymas ir Dievo Karalystės plitimas. Tuo atžvilgiu katalikų spauda yra vienintelė spauda ir, kaip uola, tvirtai stovinti prieš pasaulinę spaudą. Katalikų spauda puresno dirvą ne vien vakar ir šiandien, bet tai darė per dvidešimt amžių, pradadant Pasaulio Gelbėtojo gimimu. Ji nepareina iš žmonių dieninių padavimų, vadinamųjų sensacionomis žiniomis, ir joms nevergauja. Ji yra Kristaus įkurtosios Katalikų Bažnyčios gyvenantis balsas. Popežius Pijus XI, kalbėdamas Katalikų Spaudos Sąjungos žurnalistams, apie tai vaizdžiai išsireiškė: "Jūs esate mano balsas. Aš nekalbu, kad jūs mano balsą darote girdimu, bet kad jūs esate mano paties balsas, nes, tikrovėje, be Katalikų Spaudos pagalbos būtų visų mūsų Tėvo tik menkas skaičius vaikų, kurie galėtų pažinti mano troškimus ir mintis."

Katalikų spaudos pasiuntinybė

Tolygi Katalikų Veikimo forma būtų ideališka ir garbinga darbuotis ne vien vasario mėnesį, aukuotą Katalikų Spaudai, bet toliau išganinga darbuotė galėtų be sustojimo tęstis ir tvirti šių ir būsimųjų metų kiekvieną mėnesį. Katalikiškoms šeimoms, kurių namuose nėra katalikiškojo dienraščio, savaitraščio arba mėnraščio, grėsia pavojus, kurs dažnai nusilpnina arba pražudo tikėjimą. Šiose dienose, nesirandant tokių namų, kuriems negrėstų kasdieniniai antplūdžiai prieš krikščioniškus idealus, prieš tikėjimą ir dorovę; ir tie antplūdžiai nelaukia ėjė iš pasaulinės blo-

gosios spaudos, kuri dailiai vaizduoja visa, kad patys katalikai nepamato tų klaidingų pavojų ir nuodinančių arba žudančių kilpų.

Tėvai, kurie savo vaikams draudžia bendrauti su negeistiniais ir abejojamos dorovės bendrais, leidžia gerintis iš kai kurių meniškų nepadorių paveikų ir skaityti tokią literatūrą, kuri vaikams stato į pavojų, kurio nuotaika praranda dorovinį pobūdį. Namų židinys arba šeimos sukurta gūsta turėtų visada būti palaimintas ugnytiškų, kurs apsaugo nuo kiekvieno pavojaus ir nelaimės, kurs gimdo įtaką dėl gero, kurs tvirtina jaunuoio sūnaus arba skaistuoies dukters kilnų būdą ir skaisstiną jaunatvę. Tėvai, kurie savo namus aprūpina gera ir katalikiškąją literatūrą, daug pelno garbingame savo paregų vykdyme ir vaikuose įturtina kilnas dorybes. Kunigas, daug prityręs kliniose ganytojavimo pareigose, vieną kartą pareiškė: "Tai yra ypatingas reiškinys, kad kur Katalikų Spauda yra galinga, ten Katalikų Tikėjimas yra taip pat galingas. Katalikiški laikraščiai arba leidiniai uoliaus katalikus daro uolius. Katalikų Spauda atšalusiesiems katalikams neleidžia snausti. Gerai skaitoma Katalikų Spauda gelbsti užsimiršusiesiems katalikams ir atgaivina jų tikėjimą..." Visi tie nurodymai yra vien atbalsis bei aidėsys Šventojo Tėvo — Pijaus XI-tojo, Katalikų Spaudos didvyrio Popežiaus, kuris reišškė: "Katalikų Spaudos įtaka ir galybė yra taip didinga, kad ir mažas pasidarbavimas teisingosios spaudos naudai visada esti didelės svarbos, nes gimdo išganingas pasekas."

A. Matulis

Pabaltijo Žmonės Nekenčia Vokiečių

Rygoje leidžiamas vokiečių laikraštis "Deutsche Zeitung im Ostland" paskelbė kelis straipnius, iš kurių matyti didelis vokiečių susirūpinimas dėl Pabaltijo gyventojų Anglijai ir Amerikai rodomų simpatijų. Vienas tokių straipsnių, parašytas kažkokio G. Dressler ir paskelbtas "Deutsche Zeitung im Ostland" lapkričio 17, primena, kad Pabaltijo tautos visada buvusios nepaprastai angliams draugingos. Anglų atžvilgiu buvusi reiškiamą "gili simpatija", o pačios tautos buvusios "tiesog apsvaigintos didžiojo ir galinngajo draugo". Anot to straipsnio, todėl ėsą ir nebuvęs surasta "garbingo draugingumo su Vokietija kaip sykis tuo metu, kai dar buvo galima išsigelbėti iš kruvinos bolševikinės katastrofos". Anglija, girdi, niekuomet nepraliejusi nei lašo kraujo už "Pabaltijo erdvės tautas". Ir iš viso Anglijai draugingumas su Pabaltijo valstybėmis neatrodė daugiau vertas kaip pernykštis sniegas.

Į tuos vokiečio propagandisto išvedžiojimus lietuvius štai ką galėtų pasakyti: ne kaip jie ėsą "tušti, jog už Anglija Pabaltijo valstybes merkia akis prieš naująją užrašė Rusijai, bet naciško-

gi Vokietija. Vokietija taip pat buvo pirmoji uždaryti Lietuvos atstovybes ir konsulatų, tuo tarpu, kai jos ir šiandien tebeveikia tiek Anglijoje, tiek Amerikoje. Kalte dėl Pabaltijo valstybių nelaimių ponas G. Dressler turėtų mesti ten kur ji priklauso — naciškajai Vokietijai.

Toliau tam straipsnyje Dressler sako, kad Pabaltijo tautų viltys, sudėtos į Angliją bei Ameriką, ėsancios tuščios ir pragaištingos. Anglai, anot jo, atidavė Europos kontinentą "praryti bolševikams". Dressler cituoja žinomus Stafford Cripps pareiškimus, kuriais šis anglų politikas pasisakė už Pabaltijo tautų paveldimą Sovietų Rusijai. Ne tiek įdomu, ka Dressler ir kiti Gėbelsio propagandistai šneka Lietuvoj, Latvijoje, bei Estijoje, kiek tai yra svarbu, kad jie kaip tik šiuo metu rado reikalingą priemonę prieš Pabaltijo gyventojų simpatijas Anglijai bei Amerikai. Tas rodo ne ką kitą, kad tokios simpatijos dar ir dabartenai egzistuoja, kad Pabaltijo gyventojų viltys yra Amerikos ir Anglijos pergaleje, kitaip nereikėtų dėl to kalbėti ir rūpintis.

Bet ponui Dresslerui šitų "argumentų" dar nagana. Žinodamas Pabaltijo šalių, o ypatingai Lietuvos gyventojų meilę Amerikai ir į ją dedamą viltį, ponas Dressler imasi ir šlykštaus melo tvirtindamas, kad ėsą Prezidentas Rooseveltas išleides toki pareiškimą: "Kai Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, tai tokios sovietų pastangos yra visiškai pripažintos, nes šios valstybės sudaro patogiąsias kėlią Vokietijai užpti". Kaip visiems yra žinoma, Amerikos Prezidentas tokio pareiškimo nėra padaręs, ir kaip tik atvirkščiai, jis pakortotinai yra pasakęs už Lietuvos, o taip pat ir kitų Pabaltijo tautų laisvę.

Pabaltijo Žmonės Nekenčia Vokiečių

Bet pažiūrėkime kiek toli šis Gėbelsio propagandistas ėina. Jis cituoja dar 1942 m. vasario 6 dienos "Times", kur taip pat, anot jo, pasisakė už Pabaltijo tautų atidavimą sovietams, ir viską susumavęs tvirtina, kad pabaltiečiai nieko negali gero laukti nei iš britų, nei iš amerikiečių. Tiktaį "vokiečių kraujas išgelbėjo Pabaltijį nuo išnaikinimo, kurio siekė tiek Anglija, tiek bolševikai", todėl "tikrą laisvę" ėsą galima pasiekti tiktaį tuomet, kai busią ėinama su Vokietija...

Kiek tai liečia lietuvius, tai jie tą vokišką "tikrą laisvę" turėjo progą pažinti per išitus pastaruosius septynis šimtus metų nuolatiniuose karuose besigindami nuo "tikrosios laisvės" nešėjų vokiškųjų kryžiočių. Lietuviai taip pat nėra užmirę, kad Prūsams ta "tikroji laisvė" reišškė išnaikinimą. Kelias dienas vėliau, lapkričio 19 tas pats "Deutsche Zeitung im Ostland" užsiropodė daugiau vertas kaip pernykštis sniegas.

Pittsburgh'e ir Apyslinkėse Apsidairiu

Kun. J. Pikutis nusilauzė ranką

Antradienį, taisydamas vandens vamzdžius paslydo ir nukrito nuo labai aukšto skardžio Bridgeville šalia Juozapo parapijos klebonas kun. J. Pikutis ir krisdamas nusilauzė ranką. Kol paveiks ranka Kun. J. Pikutis pavaduos tėvai pransiūnai.

Clevelando Choro Dainininkai dėkingi Pittsburghiečiams už vaišes ir priėmimą

Išvykdamas Clevelando moterų Choro narės ir dainininkai prašė perduoti Pittsburghiečiams, kurie vaišėsi ir priėmė Choro dainininkus, svečius per dvi jų viešėjimo dienas Pittsburgh'e. Didelės ačiū priklauso: Onai Blumberg, Martinai Žasinių ir Naujelių Seimijos kurios tiek daug širdingai priimdamos nakvynei gausius "L. Ž." koncerto atstovus ir svečius. Nuostabi ačiū priklauso ir p. Simoniui, kuris per visą savo brangų laiką.

Taipgi labai dideli dėkavaria visi ėsčiai Seserai, Pranciškiečiams ir jų tėvams, Motinai Dovydai ir pel. Kun. J. Skripkui, Seselei Paulai, už nuostabi priėmimą ir vaišes Vienlyne.

Redakcija iš savo partaria nuoširdžiausiu ačiū siems Pittsburghiečiams, nors prisidėjusius prie taip sekmingo Spaudos liaus surengimo.

Didelis ačiū parapijų bonams kurie pagaus bažnyčioje ir p. Dargui, ris taip nuoširdžiai gaus Spaudos balių per savo dio programas.

"Aš Esu Amerikietis" išskilmėse dalyvaus lietuviai

Būrys Šv. Pranciška Akademijos ir Šv. Kazimiro aukštesnės mokyklos tuvaicių, ateinantį septyni dienų dalyvaus "Aš Esu amerikietis" dienos išskilmėse. Būtų gražu, kad ir daug lietuvių nuvyktų į tas ėmes.

Nuo Karo Nukentėjusių Lietuvos Gyventojams Ši Komitetas Šaukia Konferenciją

Ateinantį sekmadienį, gužės 16 d., 3 val. po Lietuvos Piliečių sveikatos įvyksta nepaprastai konferencija, kurios paruošti planus nukentėjusių nuo karo Lietuvos lietuvių šelpimui.

Konferencijoje pasikalbas: Adelė Gabalianskė iš Clevelando ir moterų konferencijos, bet yra gyvenanti Lietuvoje ir pažįsta jo lietuvių vargus. Visos Pittsburgho moterys prašomos konferencijoje apsilankyti ir prisidėti prie tikrai kilnaus nelaimingų brolių gelbėjimo darbu.

ie ir App... psidairiu... utis nusilau... nka... taisydama... dzdus paspa... o labai aukš... idgevilio š... pijos klebon... is ir krisdam... ka. Kol pas... Kun. J. Pika... vai pransiš... horo Dalnė... i dėkingi P... s už vaišes... nima... Cleveand... narės ir Ab... perduoti m... a visiems P... kurie vaiš... ūjo viešnar... vi jų viešj... urgh'e. Dėk... so: Onai... Martinai... ūjėlėi šeim... ug širding... ndamos an... nakvynei gr... koncerto s... ius. Nuost... so ir p. Sim... svečius ir... ris per va... ū laiką... ū dideli d... ečiai Sese... ns ir jų va... i Dovydas... i Skripkui... i, už nuost... vaišes Viena... iš savo pa... žiausių ači... ūrgiečiams... isiems prie... o Spaudos... mo. 1 parapij... rie pagars... p. Dargiui... ūrdžiai gars... ū per savo... s. rikietis" d... dalyvaus i... uviai... Pranciš... r Šv. Kar... s mokyklos... inantį sek... is "Aš Esu... ienos iškil... Schenley P... kad ir da... ktų į tas... nukentėj... entojams... Šaukia M... erencija... sekmadien... 3 val. po... ečių svetl... prasta m... kurios t... nus nukent... o Lietuvos... ijoje pas... Gabalio... do ir moky... Duquesne... rus gimus... ūra gyven... pažįsta Jos... Visos Pitt... prašomū... je apsil... orie tikr... laimingų... imo darbu

Motinos Dieną Minint Skaudus, Bet Maloningi Atsiminimai

Kun. A. Tamoliūnas

Marija, mūsų Dangiškoji Motina

Gegužės mėnesį įkvėptas ir idealingas Motinos Dienos minėjimas taip pat sušitaiko ir su Katalikų Bažnyčios dvasia, nes gegužės mėnuo yra ypatingai pašvęstas Škaisčiausiai ir Nekalčiausiai Panelei Marijai, viso gamtinio grožio Karalienei ir visos žmonijos giminės Motinai.

Iškelta viršum žemiškųjų motinų yra Marija, mūsų Dangiškoji Motina. Mums duota privilegija Mariją vadinti maloninguov. Motinos vardu, ir didele meile traukiami pas Ją, apturėdami didžiausią džiaugsmą ir laimę nuolatais liekantis palaimintoje Jos draugystėje. Kuomet esame arti Marijos, mūsų širdis prisipildo palaiminta ramybe ir viduriniu džiaugsmu, ir jaučiamės be galo laimingi, kad tos laimės negalima išreikšti žmonių kalboje. A, dėl to iš mūsų sielų gilumos atsiliepiame Jai: "Meilingiausioji Marija, Tu esi mūsų Motina, o mes esame Tavo vaikai!"

Marija, Tu esi mūsų Motina! Tu tapai mūsų Motina džiaugsmo ta iškilmingą valandą, kai pagimdei Jėzų Kristų mūsų vyresnįjį Broli, ir su Juomi mums taip pat davei gyvenimą. Tačiau, ypatingai ties Kryžiumi Tu tapai mūsų Motina skausme, kuomet pasukūtinį Savo kvapu Jėzus davė Tave mums Šv. Jono asmenyje, tardamas: "Moteriške, štai Tavo sūnus! — Sūnau, štai Tavo Motina!"

Mūsų žemiškosios motinos, tikrovėje, daug mums davė duodamos mūsų kūniškąją būtybę, bet tikrai dievota motina, sekama Marija, nepasitenkina savo kūdikiui davusi gamtinę gyvybę. Jos savo mintis pakelia į amžinąją ir atgamtinę gerovę, kurią laiko už visa-svarbiausią. Toki motina tars savo vaikui, kaip Šventoji Blančė kad tarė: "Mano vaikel, aš labai myliu tave, vienok aš tave skubiau matyčiau mirusį ties mano kojomis, kaip matyti tave kadaise papildant vieną mirtinąją nuodėmę."

Jei žemiškosios motinos gali būti apimtos tokiais kilniais norais ir troškimais, juo kaip daugiau galinti būti Marija, mūsų Dangiškoji Motina, kuri dėl mūsų turi vien tyriausią ir kilniausią meilę. Ji gerai žino, kad tapome Jos vaikeliai per karčią Dieviškojo Jos Sūnaus Kančią. Kaip Ji buvo suvienyta su Jėzumi Jo uolome sieloms apaštališkųjų darbų pasiuntinybėje, Ji taip pat stovėjo po Kryžiumi su kalaviju poverta širdimi, kartu kentėdama su Juomi visas baisiausias kančias karčioje Jo agonijoje ir mirtinajje. Ji girdėjo tuos Jo širdies perveriančius maldavimus, kurie Dangiškajam Tėviui kartotinais ėjo iš Jo suryžtos ir kruvinos širdies. Ties Kryžiumi neišreiškiančio skausmu ir kančia Ji tapo visų žmonių giminės Motina, ir Ji žino neįkainojamą vertybę tų sielų, kurios

yra pavestos rūpestingai Jos globai. A, Marija, mūsų Dangiškoji Motina, Tu gerai žinai, kaip brangiai atsiėjo ir kainavo mūsų sielos Dieviškajam Tavo Sūnui. Tat, kaip galėtum pamiršti mus, kurie buvome pavesti ir atiduoti Tav kaip Tavo vaikeliai? Todėl, o Marija, būk mūsų tikroji Motina, ir parėdyk, kad taptume panašiais į Jėzų Kristų, Tavo Sūnų ir mūsų Brolių. Taip pat, o Marija visada būk mums gera ir rūpestinga Motina! Ir vesk mus tuo keliu, kuris eina pas Dieviškąjį Tavo Sūnų, nesibaigiamą linksmąybę ir amžinąją laimę kartu su Tavimi gyventi amžinoje Jo karalystėje.

Iš Du Bois, Pa.,

MIRĖ VETERANAS PARAPIJONAS

Du Bois, Pa. Gegužės 7 dieną 5:40 po piet iš šio pasaulio atsiskyrė Vincentas P. Sūnelaitis, vienas iš senųjų ir pavyzdingų Šv. Juozapo Lietuvių parapijos parapijonų. Vėlonis gimęs Pilviškių parapijoje, Suvalkijoje, vasario 21 dieną, 1875 metais. I Du Bois, Pa., kaip jaunas ir energingas vyras atvyko iš Lietuvos prieš 40 metų, ir dirbo anglies kasyklose. Vėlonis buvo susipratęs lietuvis, priklausydamas prie lietuvių katalikų draugijų, gausiai aukavo Lietuvos atstatymui ir tautiniai kultūriniai reikalams.

Skaitydami seni pažįstami, bičiuliai ir draugai, perminti gedulu, gausiai lankėsi į šermentis atiduoti vėloniui paskutinę pagarbą ir suteikti nuosirdžia užuojautą nuliūdusiems namiškiams. Gegužės 11 dieną įvyko laidotuvės, iš Šv. Juozapo lietuvių bažnyčios. Po geduluoj šv. mišių kleb. kun. Mykolas J. Urbonas skelbė pritaikintą turiningą pamokslą, po kurio vėlonis buvo nulydėtas į Šv. Juozapo lietuvių parapijos kapines ir ten palaidotas.

Vėlonis Vincentas P. Sūnelaitis nuliūdime paliko ištikimą savo žmoną Marcelę, keturius sūnus: Antana, Jona, Vincenta ir Stanislavą dvi ištekejusias dukteris: Mrs. W. A. Dannels ir Mrs. Carl Brino, ir trečią dukterį, kuri yra vienuolė — Seselė Ona Juozapa, priklausanti ordinui Seselių Vincentiečių (Vincentian Sisters of Charity), ir kuri dabar darbuojasi kaip seselė-slaugė to ordino ligoninėje, Troy, N. Y. A. T

LIETUVĖ DUOS KRAUJO KOL TIK BUS KARAS

(LKFSB) Čikagos lietuvių Šv. Jurgio parapijos narė, Petr. Korauskienė, jau keturis kartus davė savojo kraujo gelbėjimui sužeistų karių. Dabar ji ruošiasi duoti penktą kartą ir yra pasiūzusi kiek tik sveikata leis duoti kraujo, kol tik pasibaigs karas. Jos pačios sūnus yra kariuomenėje, tai ji taip ir atjaučia karan išėjusius.

Sukilimas Lietuvoje ir Muravjovas Korikas

80 metų nuo 1893 m. sukilimo. — Sukilėlių vadai: Kalinauskas, Sierakauskas, kun. Mackevičius. — Atakos ir anų laikų kautynės. — Vysk. Valančiaus patarimai sukilėliams. — Pakartas sukilėlių vadas kun. Mackevičius. — Tremtinio laiškas sesutei.

Kai prieš pusantro šimtmečio galingesnieji kaimynai išsidalino Lietuvos-Lenkijos valstybę, kone visą laiką pavergtuose žmonėse buvo stiprus laisvės ilgesys ir dažni sukilimai. Ypatingai stiprus ir kruvinas sukilimas įvyko 1863 m., taigi lygiai prieš 80 metų Vilniuje sukilimas prasidėjo 1863 m. bal. 16 d. Anuo laikotarpiu visoje Europoje buvo žymus tautų atbudimo sąjūdis, kuris pirma persimetė į Lenkiją, o vėliau rado atgarsio ir Lietuvoje. Kaip toji lietuviškoji sukilimo dainoj sakoma:

— Lenkuos kilus sumišimui, mūsų nemiegojo, Vieni pirkė švyno kulkas, šaudyklių ieškojo, Kiti per žydus iš Prūsų paraką vežino, Tardamies visi nabagai, jog nieks to nežino.

Manifestacijos ir kautynės.

Aktyviausiai tame sukilime dalyvavo miestiečiai ir bajorai. Norėdami labiau išjudinti valstiečius, jie stengėsi tą judėjimą susieti su religija, net išsukti kunigų persekiojimą, kad ir religingoji Lietuvos liaudis pajudėtų. Todėl nenuostabu, kad įžanga į 1863 m. sukilimą buvo manifestacijos. Pirmoji iš jų įvyko 1861 m. liepos 31 d. Kaune. Žmonių minias vedė trys kunigai, kapomis apsivilkę, buvo nešamas kryžius, religinės vėliavos. Procesija nužygiavo anapus Nemuno, čia susijungė su kitomis procesijomis ir pasiekė Garliavą, kur dalyvavo naujos bažnyčios pašventinime. Rusai nedrįso miniomis priešintis, bet vėliau vadus nubaudė. Bažnyčiose pradėta giedoti patriotinės giesmės. Kartais rusų žandarai ir į bažnyčias įsiverždavo, gaudydami, jų akyse, nusikaltusius. Šie ėmė slapstytis, kiti bėgo į miškus, pasiruošę gintis, norėdami pagrobtį ginklus su medžiokliniais šautuvais, su kirviais puldavo mažesnius rusų dalinius. Taip natūraliai perėjo į kruvinas kovas. Rusai Vilniuje, Gardine, Kauno gubernijoje paskelbė karo stovį.

Ataka Varniuose

Dėl vaizdumo prisiminkime, kaip istorikas Alekna aprašo vieną sukilėlių ataką Varniuose: — Varniuose tebuvo nedidelis rusų būrelis. Vieni buvo išėję maudytis į ežerą, kiti į pirtį. Pavakaryje 40 sukilėlių, beveik visi raiti, įpuolė Telšių keliu ir pradėjo šaudytis. Rusų krito 20, sukilėlių keli. Jie būtų nuveikę išsisklaidžiusius rusus, kad ne dragūnai, kurie netikėtai atvyko Kaitinėnų keliu. Jie padėjo saviesiems ir iškilėlių keli. Toliau Valančiaus ragina pertraukti beprasmį kraujo praliejimą, grįžti į namus. Toliau rašo:

— Pakol gi nesugrįšite namo, nekarkite nieko ir nebaiskite dėl to, kad kankinimu meilės neįkvėpsite niekam ir prieš savęs nepatrauksite...

davičiumi praleido baisią naktį, kulipkoms švilpiant pro langus."

Baisūs laikai tada buvo Lietuvoje. Neaprupinti sukilėliai plėšdavo žmones, ieškodami maisto. Įtariamuosias šnipinėjime viešai kardavo sukilėliai, ir rusai. Sužeisti sukilėliai slapstėsi kitą sykį bijodami šauktis ir gydotojų. Ginklai anais laikais visų buvo prasti — atidregdavo parakas, kartą iššovus, reikėjo dantimis prakandus parako popierinį patroną įpilti į vamzdį, užtaisyti. Todėl kovose nekarta mieliaugriebdavosi kardo, durtuvo, bet ir čia įvykdavo juokingų atsitikimų.

Štai kaip nupasakoja vienas tokias imtynes kun. J. Vitkus:

— Susitike mūsųje rusas užsimojo sukilėję, bet šis capt už durtuvo, sukilėlis nori antra ranka savo iešmu tą rusą perdurti, rusas vėl antra ranka sučiupo sukilėlio iešmą. Na, ir tąsėsi, kol nepastebėjo būrio vadas Mackevičius, kurs raitas prišokęs rusui galvą perkirto...

Valančiaus slaptas laiškas i sukilėlius

Daugelis šviesesnių žmonių įsitikino, kad šia nelygia kova sukilėliams neįmanoma laimėti, todėl kuo greičiau ji pasibaigs, tuo bus mažiau kraujo pralietas. Tarp tokių buvo ir garsusis vysk. Valančius. Tarp jo dokumentų buvo rastas toks laiškas i sukilėlius. Aišku, kad jisai nebuvo viešai paskelbtas. Štai jo įdomesnės ištraukos:

— Netikėtai mes, bet ir visa Europa matydama jūsų pasišventimą, stebisi ir sako: ach, kaip smarkiai šie vargšai kenčia dėl savo žemės. Per kiauirus metus gyvendami ne namie, be maisto, be apdangalo, kiek sielvarto, kiek šalčio ir bado jie pritirsta. Nėra abejonių, vaikai mano, jog jūsų pasišventimas begalinis, jog jūsų meilė mūsų krašto nepasakoma. Jūs būdami miškuose, girdite paukštelių čiulbėjimą, bet neskaityte laikraščių ir nežinote, kas darosi pasulyje. Patvs numanote, jog savo jėgomis nepergalėsite rusų. Iš savo dvivamzdžiu galite užmušti viena, ar kita kareivi, bet kaipgi paimsite tvirtoves. Juk jūs neturite nei vienos armotės kulkos, o nepaėmę tvirtoviu ir neišvare iš ten rusų neužviešpatausite krašto. Prancūzai... nežada skubinatis jums į pagalbą..." Toliau Valančius ragina pertraukti beprasmį kraujo praliejimą, grįžti į namus. Toliau rašo:

— Pakol gi nesugrįšite namo, nekarkite nieko ir nebaiskite dėl to, kad kankinimu meilės neįkvėpsite niekam ir prieš savęs nepatrauksite...

Sierakausko ir kun. Mackevičiaus pulkai

Sukilime daugiausia dalyvavo Kauno gubernija, gi pirmą vietą užėmė Panevėžio apskritis. Čionai iš Petrapilio atvyko gen. Štabo karininkas Zigmantas Sierakauskas. Susidarė didesnė sukilėlių pulka, tačiau jiems buvo sunku atsilaikyti prieš reguliara kariuomenę, jų būriai buvo išblaškyti, o Sierakauskas sužeistas pateko į belaisvę. Pasiskirstę mažesniais būreliais sukilėliai dar slapstėsi miškuose. Vienas narsiausių sukilimo vadų buvo Kalinauskas, bet ir jisai, jausdamas, jog sukilimas pralaimėtas, norėjo, kad būtų mažiau aukų ir patsai išleido atsisaukima ragindamas pasirašyti carui ičtikimybės adresą. Vienas iš ilgiausiai išsilaikusių sukilėlių būrių buvo kun. Mackevičiaus vadovaujamas. Tai įdomi asmenybė. Kiles iš neturtingų lietuvių šeimos, per vargą išėjęs į moksul, jisai labai giliai atjautė Lietuvos baudžiauninku vargingą buitį ir skelbė, kad jiems turi būti duota žemė ir žmoniškesnis gyvenimo sąlygos. Gal tas ir paskatino taip aktyviai dalyvauti sukilime. Jo burys, nors ir sumuštas ties Biržais, ilgai vargino rusų kariuomenės dalis, bet ir Mackevičiaus grupės jėgos ištirpo. Pagaliau jį sugavo besirengiantį persikeltį per Nemuną į Prūsus ir nugabėję į Kauną pakorė. Kun. Mackevičiui žūvus, kaip rašo istorikas Šležas, pasibaigė ir sukilimas.

Kaip korikas Muravjovas mašino sukilimą.

Caro vyriausybė paskyrė Muravjovą Vilniaus general gubernatoriumi ir pavedė jam sukilimą numalšinti. Muravjovas, visų pirma, palaikydamas valstiečių teisę į žemę ir žadėdamas jiems kitų lengvatų, stengėsi juos sulaukyti nuo dalyvavimo sukilime. Sukilimo gi dalyvius ėmė persekioti griežiausiomis priemonėmis. Jo paties apsaikavimu, be malšinant sukilimą buvo nužudyti 129 žmonės, į katorgą išsiusti 972 žmonės, į Sibirą 1,227, į artimesnes Rusijos sritis 1,529, atiduota į kariuomenę 345, areštuota 864, ištremita į Rusijos ūkius (davė žemės) 4,096; taip, kad iš viso turėjo nukentėti 9,361 žmonės, o kiek žmonių turėjo bėgti į užsienius ir nukentėti kitais būdais. Vien kunigų Žemaičių vyskupijoj nukentėjo 107, kas sudarė apie šeštą dalį visų vyskupijos pasaulinių kunigų, taigi daugiau, kaip 15 proc. Iš jų 67 buvo išsiusti į Sibirą, o 6 sušaudyti ar pakarti. Kunigai Gargas ir Noreika buvo suminti besislapstą vienoj trobelėje, ilgai kalinti Telšių kalėjime, vėliau kariuomenės juos išvedė į miestelio ganyklas, netoli kelio į Plunge, sušaudė, užkasė, o raiteliu būrio arkliais ir jų kapą užmindžiojo. Vėliau Lietuvai laisvę atgavus, jų kūnai buvo perkelti į Telšių bažnyčios šventorių.

Džiovininkų ir tremtinių likimas...

Žmonių buvo pilni kalėjimai. Daugpilio kalėjime sėdėjo kun. Lileika. Vyskupas Valančius, sužinojęs, kad jį džiova baigia į kapus nuvaryti, kreipėsi į vyriausybę, kad tą ligonį paleistų. 1866 m. vasario 22 d. važiavo pas ligonį kun. Zubrickas. Jis buvo kelyje areštuotas ir uždarytas kalėjime. Ligonis mirė be sakramentų, o kalinamas kunigas—Zubrickas — susirgo proto liga.

I Archangelsko guberniją ištremitasis kun. P. Stropus savo seseriai rašė:

Seserėle, balandėli, aš iš liudiesio nebedaturėsiu. Kur nepasisuku, — visur aplinkui siubuojančios, ošiančios pušys. Laukiu ar nors kada nepapūs vėjelis, ar neužleks paukštėlis ši gimtojo kraštų".

Iš ištremimo jis dar sugrįžo, išlipęs iš vagono kniūpsčias parpuolęs bučiavo Lietuvos žemę, bet jėgos

buvo iščiulptos, tai greit ir mirė, o kiek mirė ten toli, toli už Uralo, kur jų nei vardo nei kapo niekas nežino... K. J. Prunskis

SALYGOS KARININKŲ ŽUDYNĖMS TIRTI

BERNAS, Šveicarija, bal. 23 d. — Tarptautinis Raudonasis kryžius ištisą savaitę svarstė lenkų valdžios prašymą ištirti Katyn miške padarytas lenkų karininkų žudynes.

Valdyba nutarė siųsti neutralią komisiją žudynėms ištirti, jeigu "visos suinteresuotos valstybės prašys tas žudynes ištirti".

Šiuo nori pasakyti, kad Raudonasis Kryžius turi gauti netiktai lenkų ir vokiečių prašymą, bet ir sovietų valdžios.

Jeigu sovietai nesikreips į R. Kryžių, tai R. K. nesiųs jokios komisijos į žudynių vietą.

Addison Furniture Co.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Mattarai, Springai ir t. t.
10% to 50% NUOLAIDOS
Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmaityk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE
854 EAST 185th STREET
Atidarėme Naujausia. Modernišką SERVE-Self KRAUTUVE. Geriausi valgiai dėl jūsų stalo Pigios kainos. Nereikia laukti, laisvai galite palyginti išsirinkti. Duosime kuo geriausią patarnavimą.
Savininkas JOE BLASKEVICIUS
Krautuės Vardas:
STANDARD FOOD STORE

NAUJOJE VIETOJE
NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir Balzamuotojas
Šermentims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengtoji nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė)—Laisnuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simoniškas, mandagus, greitais ir gerensis už kitų patarnavimas. Vėžimai ligoniu pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sažirniausias. Zemiusia kaina už palaidojimą, sulyg jų pasirinkimo. Telefonuokit:
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

CLEVELAND'Ų ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

SUSIRINKIMAI

S.L.R. K. 142-os kuopos mingas bus ketvirtadienį, gegužės 13-tą, 7:30 vakare, Švento Jurgio Mokyklos kambaryje.

Amžino Rožančiaus Draugijos mingas įvyks Sekmadienį, gegužės 16-tą, 2:00 valanda, Švento Jurgio Mokyklos kambaryje.

"Card Party" L.R.K.A.S. 50 kuopos, šeštadienį, gegužės 15-tą Švento Jurgio parapijos salėje, 7:00 P.M. Tikėtai 35 centai.

Raudonojam Kryžiui renkiama "Card Party"

Švento Jurgio Parapijos moterų draugijos susitarusios rengia "Card Party", birželio 13 dieną, dėl Raudonojo Kryžiaus. Pradžią 7:30 vakare. Būs 5 dovanos prie įžangos tikiety ir geros dovanos prie kiekvieno stalo. Komisija labai prašo visų lietuvių pasidaryti ir savo atsilankymu paremti šį parengimą. Kas gali prašome tam tikslui dovanoti preisą. Komisija visų draugijų yra sekanti:

Aušros Vartų: Mrs. Yukman, Mrs. Adomaitis, Mrs. Račkus, Mrs. Drąsutis, Mrs. Samienė.

Amžinojo Rožančiaus: Mrs. Alaburdas, Mrs. Beržinskas, Mrs. Večorik.

Moterų Sąjungos 26-tos kuopos: Mrs. Markūnas, Mrs. Mačutą, Mrs. Stonienė.

Gyvojo Rožančiaus: Mrs. Misienė, Mrs. Lučkienė.

Tretininkų: Mrs. Bartnikienė, Mrs. Damukaitis, Mrs. Dumčuvienė, Mrs. Česlauskas.

KORTAVIMO VAKARAS

Rengia L.R.K.S.A. 8-ta kuopa šeštadienio vakare, gegužės (May) 29-tą d. 1943 Naujame puošniame įrengtame N. A. Wilkelio laidotuvių name 6202-04 Superior Avenue. Įžanga 25 centai.

Tel. MU. 0744

K. Štaupas

DECORATOR

— and —

GENERAL REPAIR

14602 Thames Ave., CLEVELAND OHIO

Gera Anglis

Geriausis Pochanas anglis koksai ir įkuoms medis vežimais ir ryšuliais

ŠAUKITE:

GARFIELD 2921

KOMER COAL & WOOD CO.

1409 EAST 92nd St.

Clevelando moterų dainavos iš Pittsburgho WWSW Radio Stoties

Clevelando katalikių moterų choras, kuris taip gražiai pasirodė per "Lietuvių Žinių" koncertą, gegužės 2 dieną, buvo pakviestas dainuoti ir "Lietuvių Žinių" koncerte Pittsburghe, gegužės 9 dieną. Tą pačią dieną, 12 valandą ir 30 minučių, minėtas moterų choras sudainavo dvi daineles iš Pittsburgho WWSW Radio stoties, per p. Dargio Radio pusvalandį. Adelaide Miliauskutė sudainavo solo ir duetą, su Stella Baker-Vaisetaite.

Pittsburghas ir plačiausias aplinkės, netik lietuvių bet ir svetimtaučiai girdėjo clevelandietes dainuojant. Bravo Clevelando moterims!

Sekančios choristės dainavo iš Pittsburgho WWSW Radio stoties ir vakare koncerte: M. Cicienienė, K. Magilienė, Uršulė Skrebuniene, Samiene, Ona Chapiene, Malonienė, Galdikiene, Vyšniauskienė, Stella Bekar, A. Miliauskutė. Štaupienė, ir Gabaliauskienė.

Dar iš "Lietuvių Žinių" Koncerto Clevelande

Laikraščių paradas gerai pasisekė kurį suvaidino 13 vaikučių, atstovaudami 12 laikraščių. Šie vaikučiai atliko savo roles labai gražiai: Alphonsas Macija u s k a s buvo visų lietuvių katalikų laikraščių atstovas. Kiti vaikučiai atstovavo po laikraštį:

Alfredas Jackus — "Darbininką", Richard Andriukaitis — "Garsą", Povilas Gabaliauskas — "Vytį", Robertas Samolis — "Laių", Lawrence Vaičiūnas—Drauga", Adele Jaciutė — "Šv. Kazimiero Aidus", Aldona Skrebuniutė — "Moterų Dirvą", Lillian Jaciutė — "Žvaigždė", Richard Melvinas — "Studentų Žodį", Lillian Magiliutė "Lietuvių Žinias", Albina Macijauskas — "Muzikos Žinias" ir Emilia Bahukas — "Ameriką." Visi minėti atstovai puikiai nusakė savo laikraščio pažiūras.

Dėl šito vaidinimėlio su rengimo daugiausiai pasidarbavo Barbora Jackienė. Reikia pažymėti, kad Barbora Jackienė labai myli katalikišką spaudą ir pasiūven tusiai dirba. Skaito keletą katalikiškų laikraščių ir rašinėja į laikraščius, laikraščių paradiui skirtą tekstą papildė labai gražiomis mintimis.

Neužmiršta Ateitininkų Tokį didelį įspūdį padarė Ateitininkai Clevelande, kad apie jų gražių pasirodymą "L. Ž." koncerte dar vis

kalbama. Jeigu būtų proga dar kartą matyti tokia šaunia jaunimo grupe, Clevelando scenoje, tai jokia svetainė nesutalpintų publikos.

Svečiai iš toliau "L. Ž." koncerte

"Lietuvių Žinių" metiniai koncertai kas met sulaukia labai skaitlingą publiką, kurios tarpe, kaip pernai taip ir šimet, matėsi svečių iš tolimesnių miestų. Buvo atsilankiusi didelė "L. Ž." rėmėja ir bendradarbė Mrs. E. Samienė iš Chicagos, Mr. ir Mrs. J. Rakauskai, iš Binghamton, N. Y., ir keletas kitų iš artimesnių miestelių.

Laimingai grįžo iš Pittsburgho

Po sėkmingo pasirodymo "L. Ž." koncerto programoje Pittsburgh'e ir dainavimo per radio, mūsų moterų choras laimingai grįžo namon. Visos choro dalyvės labai patenkintos draugišku priėmimu ir vaišėmis Pittsburgh'e.

Gener. Štabo Pulk. K. Grinius

Blitzkrieg - Žaibo Karas

"Blitz" vokiškai reiškia "žaibas." Pavadinimas kalba pats per save: — žaibo karas, t. y. žaibo greitumo karas. Tuo pačiu ir žaibo staigumo karas, nors plačioje publikoje dažniausiai staigumas klaidingai identifikuojamas su greitumu — tempu. Sakysime, 1939 metų vokiečių karas su lenkiais buvo tiek staigus, tiek greitas: Feldzug der 18 Tagen, vokiečiai mėgsta kartoti. Panašiai staigūs ir greitai buvo vokiečių Blitzkrieg'ai Danijoje - Norvegijoje, Belgijoje - Olandijoje, Prancūzijoje, Jugoslavijoje - Graikijoje. Ne mažesni staiguma mums parodė amerikiečiai Šiaurinėje Afrikoje. Visi jie gali būti imami už klasišką geriausios karvedybos pavyzdį. Patyrimas mus moko, kad staigumas kare yra būtina pasisekimu sąlyga. Visų ginklų rūšių kariai naujokai, nuo pat pirmųjų jų karo tarnybos dienų, sistematingai mokomi staigiai pulti, staigiai paleisti ugnį, staigiai trauktis, staigiai - netikėtai lėktuvu pikiuoti ir t.t. Yra tai karo taktikos ir technikos ABC. Galima drąsiai tvirtinti, kad Blitzkrieg'as visuomet glaudžiai siejasi su staigumu.

Ta, vienok, nereikia, kad staigumas pats per save identifikuojasi Blitzkrieg'gu. Imkime kad ir dabartinį rusų-vokiečių karą. Netikėtai-staigiai 1941 metų vasa-

ra pradėtos, rytų fronto operacijos tebevaromos dar ir po šiai dienai. Blitzkrieg'o modeliui užsakytas, vokiečių-rusų karas palaipsniui įgyja varginančio karo pobūdį. Kiek paslankesni karo veiksmai tebevaromi pietuose. Visur kitur abi pusės įsikniso į požemius, dažnai vos keliolika jardų vienas nuo kito. Panašiai buvo ir per I Pasaulinį Karą. Vadinasi, staigumas pats per save anaipol dar nėra Blitzkrieg'o simptomas. Blitzkrieg'o elementų reikia ieškoti kitur, ir tai ne tik pas vienus vokiečius, bet ir pas jų oponentus. Ikime kad ir vokiečių-lenkų karą. Lenkų vokiečiai užgulė su 71 divizija ir su viršum 4,000 lėktuvų. Vien motomechanizuotų divizijų vokiečiai metė 15, neskaitant, kad ir likusios divizijos, paslankumo, buvo kur kas pranašesnės už lenkiškąsias. Lenkai disponavo nepilna 38 divizijų verte ir apie 400 lėktuvų. Motomechanizacijos požiūriu, lenkai teturėjo vos 2 nepilnai suformuotas brigadas. Vadinasi, divizijų santykio požiūriu, vokiečiai lenkus žemėje viršijo beveik 2 kartų, gi ore 10-11 kartų. Tankų atžvilgiu vokiečiai dominavo lenkus visiškai.

Maža to: nepaisant milžiniškos vokiečių persvaros, lenkų karo vadovybė, visgi, nusprendė gintis vietoje. To pasekoje visa lenkų santvarka labai greitai buvo priplakta, suskaldyta ir apeita. Monolitinis lenkų operacijų dirigavimas, jau pirmomis karo dienomis, pasidarė neįmanomas. Maždaug panašiose aplinkybėse buvo pribaugtos ir Prancūzija su Jugoslavija. Pajėgų santykio požiūriu, Prancūzija buvo kiek geresnėje padėtyje. Vienok ne tiek geresnėje, kad galėtų jau leisti gynyminiai vietoje. Skaitytos, be abejo, atsimeina, kaip vokiečiai, savo pagrindinį smūgį gegužės mėnesyje nukreipė į Sedaną, lengvai apėję Maginot įtvirtinimus ir išėjo į gilų prancūzų — anglų — belgų užnugarį, tuo atkirte pasitraukimo kelius iš Belgijos trisdešimts kilometrams Sąjungininkų divizijoms. Tur būtų, toks jau Hitlerio aukų šiame kare likimas: — vis nenorėti matyti, kas vakar nutiko kaimyną, vis kartoti tą pačią mirtiną klaidą. Iš lenkų pamokos prancūzai mažai tepasimokė

Išvadoje galime pasakyti, kad sėkmingam Blitzkrieg'ui reikia bent 2 sąlygų: pajėgų persvaros ir . . . priešneapsižūrėjimo. Apie mažuotėlius kraštus netenka ir kalbėti: jiems pribaugti pakanka vien jėgų persvaros, ir tai nepaisant, ką norvegai, belgai ar olandai darė.

Bet štai atėjo 1941 metai, Birželio 22 d. Disponuodami neabejotina kvalitatyvia persvara, o kai kuria prasme ir kvantitatyvia (pav., motomechanizacijoje), vokiečiai, ištikimi savo tradici-

joms ir įgytai praktikai, užsimojo vykdyti dar istorijone negirdėtą Blitzkrieg'a.

Kiek disponuojamos žinios šiandien leidžia spręsti, pagrindinį smūgį vokiečiai sumanė vykdyti Smolensko kryptimi, to paties Smolensko, už kurio valdymą amžiais kariavo senovės lietuviai. Mat, Smolenskas yra be galo svarbus savo strategine padėtimi.

Gamta taip jau padarė, kad Baltgudiją nuo Ukrainos iki šiai dienai tebeskiria vadinamos Pripetės pelkės. Melioracijos darbai jas mažai tepalietė. Operaciniu atžvilgiu imant, ir kaip tik dėl šios priežasties, Rytų Europos plote randame 2 ryškius vietotarpus: šiaurini — Baltgudijoje ir pietini — Ukrainą. Maža to, šiaurinis vietotarpis, savo ruožtu, dar skyla į 2 atskirus vietotarpus — į vadinamus Smolensko vartus (iki baloto latvių Dauguvos aukštumo) ir į Valdajaus aukštumą (už Dauguvos).

Taip jau istorijoje ejo, kad Smolensko vartus valdanti pusė ipso facto laikė ir veiksmų iniciatyvą — protarpiais Maskvos kunigaikščiai, protarpiais Lietuvos kunigaikščiai. Pirmu atveju nebuvo galo Maskvos puldinėjimams, antru atveju — lietuvių.

Tie patys topografiniai vietotarpai savo žodį tarė ir 1941 metais: kiekvienam vietotarpui vokiečiai sumanė orientuoti po vieną armijų grupių: — stipriausią (pagrindinėje kryptyje) — Smolensko linkui (Feld Marsalo von Bock), padedamąją (sekančią pagal stiprumą) — Ukrainon (Feld Marschal Rundstedt ir trečią atskirą — Leningrado linkui (Feld Marchal Ritter von Leeb).

Vokiečių vadovybės sumanymas buvo paprastas: iš pagrindų frontaliai griauti rusų santvarką, ir tai visomis trimis kryptimis vienu metu. Buvo tikėtasi, kad Rusija pašlis viduje, prasidės revoliucija, irimas . . . Spėliojimams dėl revoliucijos nepasitvirtinus, tęsti operacijas toliau, stengiantis galimai greičiau užvaldyti Smolensko vartus (I ruožtas) ir ten, pagal palinkybę, ar tai tęsti Maskvos linkui, ar tai, susiderinus su von Rundstedt, pasukti išilgai Dniepro pietų linkui, kad milžinišku "pincer movement" vienu užsimojimu suėms visas Ukrainoje esančias Budenno armijas (II ruožtas). Šiuo antruoju variantu, nuo Maskvos, greičiausiai, buvo manyta apsi-saugoti atskira armija kur nors Viazmos rajone.

Vokiečiai tikėjosi laimėti 100 proc. ir iki žiemos rusus galutinai pribaugti. Faktini įvykiai skaitytajai žinomi: trimis kryptimis išsiblaškę (Smolensko, Ukrainos ir Leningrado), pagrindinėje kryptyje (Schwehrpunkt'e) vokiečiai pasirodė per silpni. Taip per Smolensko vartus vokiečiams laiku prasimušti ir nepavyko. Dė-

tos viltys į antikomunistinę revoliuciją irgi nepasitvirtino.

Laukiančios von Rundstedto armijos Ukrainoje ir nesulaukė — kiek vėliau pradėjo savarankų frontalių puolimą. Maža to, už Smolensko išsikišę, von Bock'o avangardai, pradėdant liėpos 29 d., buvo savo ruožtu Yelnios apylinkėje smarkiai užtakuoti rusų rezervinės armijos. Ištisa mėnesį tolydžio užsitęsusių kautynių pasekoje, vokiečiai rugsėjo 6 d. buvo sustabdyti ir nubllokšti atgal.

Vokiečių "tvarkraštis" buvo galutinai suardytas. Smolensko vartams laiduoti vokiečiams teko kiek vėliau ir vėl kombinuoti naują operaciją. Bet brangus laikas buvo nepataisomai prarastas, visas vokiečių sumanymas galutinai sukompromituotas.

Nėra abejonės, kad čia ir glūdi visos Rytų kampanijos nepasisekimo pagrindinė priežastis. Tuo aš anaipol nenoriu mažinti rusų kareivio išvermės ir drąsos ar rusų vadovybės nuopelnų. Vienok faktas lieka faktas — vokiečiai padarė nepataisomą klaidą.

Kaipgi dalykai atrodė, iš rusų pusės žiūrint? 1940 m. vasarą Prancūzijai netikėtai greit žlugus, Maskvos valdovai, visai jiems nelaukiant, atsidūrė vienas prieš vieną su vokiečiais. Grynai kariškai žiūrint, Maskva buvo praleidus gražią progą atidaryti 2-ą frontą.

2-ojo fronto atidarymas, tuo metu, priklausė tik nuo Maskvos. Vietoje to, Maskva ruošėsi sovietinti Baltijos kraštus. Atrodo, kad rusų vis dar buvo tikėtasi vokiečius užsiangažuojant Anglijos link. Maskva vis dar tebesitikėjo suvaidinti "tertiškos gaūdens" vaidmenį. Šiandien Maskva teisinasi, girdi, Baltijos kraštai jai buvo reikalingi strateginiais sumetimais, net saugumo sumetimais.

Kokiems gi galams iš SSSR atsiųsti instruktoriai — komunistai visa energija metėsi į beatodairinę Pabaltčio sovietizaciją? Kokiems gi galams pradėta pradėta beatodairinė kovų su valstiečiais? Pradėta atiminėti nuosavybė, mestasi į masinius areštus, deportavimus, į kovą su Bažnyčia ir tikinčiais?

Ar ir čia vadovautasi strategija? Šiaip ar taip, po Prancūzijos katastrofos rusai pamatė, kad ginkluotas susirėmimas su vokiečiais gali prasidėti anksčiau nei nu-

matyta. Atrodo, kad V. Molotovui, 1940 m. lapkričio mėnesyje suvažinėjus į Berliną, tas išpūdis tik sustiprėjo. Maskva griebėsi su gumo priemonių. To nepasant, rusai optimizmo nenustoję: business as usual su Vokietija net padidėjo. Mat, Maskvos buvo tikėtasi kad tuo būdu Sovietai pasidarys vokiečiams labiau reikalingi, labiau brangūs. Tikrovėje išėjo visai kitaip.

Kariški pasirengimai nedėlo ejo. Visu su Vokietija pasienio ruožu pradėta statyti įsvirtinimai, pradėta lyginti nauji aerodromai. Lietuvoje pradėta stiprinti Nemuno riba.

Lygiagretai imtasi ir operacinei santvarkai rekonstruoti. Iki buvo manyta, kad Prancūzija tęsės, Sovietų pagrindinės jėgos galėję būti laikomos arčiau sienos. Mat, iš ten jos galėjo pagaliau pradėti žygį į Europą.

Prancūzijai žlugus, strateginė padėtis iš pagrindų pasikeitė. Rolės susikeitė eventualiu agresoriu pasidarė Vokietija. Rusams reikėjo persitvarkyti gynyminiu pasiruošimu sutikti vokiečių smūgis. Juoba kad vokiečiai, nieko nelaukdami, pradėjo kariuomenės vienetus permetinėti iš vakarų į rytus.

Atsižvelgiant į pajėgumą, rusų vadovybė nežinojo, kad gynyminiai jiems reikėtų katastrofiškai pjananašiai kaip tas išsivienus lenkus, prancūzus. Jie gerai žinojo, kad išganyti reikia ieškoti štabdomos veiksmaus, rusiškai tariama — podvižnaja oborona. Ši idėja iniciatoriui, atrodo, buvo žinomas rusų karo istoritetas, genštabistas, abdemikas ir Stalino artimas Šapošnikovas. Jo vaidinimas Sovietų karo istorijoje galinai didelis, ir ne tik dbar. Šapošnikovo žvaigždė pradėjo kilti jau 1918 metais. Vieną dieną objektyvi istorija tuo reikalu savo dį tars.

Grįžtant prie stabdomos veiksmų reikia pasakyti, kad didžiausiais šios kampanijų rūšies "speciais", savokū, buvo vokiečiai. Pirmą pasaulinį karą pralobę, vokiečiai atsidūrė silpnose padėtyje. Kurį laiką jais teko skaitytis su prevarakcija. Teko galvoti, kaip čia išsisukti, kurį laiką laikyti. Palaipsniui prieta, gražiai sukodifikuoto ir praktika išbandyto d i n a m o j o "Hinhalt Gefeht."

(Tęsinys kitame Nr.)

Geresniam Išsimieggimui Pakeisk Seną Matrasą Patogesniu.

MODERN BEDDING CO.

3118 LORAIN AVE., CLEVELAND, OHIO

Telefonuok šiandien MELrose 7919

Plunksninę patalinę pakeisk moderniškų patogumais. Visas mūsų darbas garantuojamas.

Firmos atstovas lietuvis John Noreika